

Mottagare
Regionstyrelsen

Remiss. Ett energipolitiskt mål för en effektiv energianvändning, KN2025/02031

Förslag till beslut

- Regionstyrelsen beslutar att inge förslaget yttrande till klimat- och näringslivsdepartementet.

Sammanfattning

Regeringens förslag till ett nytt långsiktigt energipolitiskt mål för energieffektivisering är följande kvalitativa mål:

- Energianvändningen i Sverige ska vara effektiv och bidra till stärkt motståndskraft, konkurrenskraftiga energipriser, ett resurseffektivt energisystem och samhällets elektrifiering. En effektiv energianvändning ska innebära god hushållning av energiresurser, utjämning av effekttoppar samt ökad förmåga till efterfrågefleksibilitet och energilagring.

Avsikten är att för det nya målet ska Energimyndigheten ta fram indikatorer som bland annat visar utvecklingen i Sverige i förhållande till EU:s energimål. I den remitterade promemorian motiveras det nya målet genom att det breddar perspektivet på effektiv energianvändning och bidrar till genomförandet av de övriga nationella målen för både energipolitiken och klimatpolitiken. Vidare anges bland annat att externa faktorer utanför energiområdet i så liten omfattning som möjligt ska påverka måluppfyllelsen.

Målförslaget skiljer sig från EU:s specifika effektiviseringsmål. Samtidigt är målet kopplat till det pågående införandet i svensk lagstiftning av det sedan 2023 gällande *Energieffektiviseringsdirektivet (EED)*. Regionstyrelseförvaltningen instämmer i flertalet av de motiv som anges i remitterad promemoria och regeringens bedömning att det behövs ett nytt effektiviseringsmål.

Förvaltningens bedömning är dock att det kan bli problematiskt på sikt att sakna nationella mål som tydligare ansluter till unionsgemensamma mål, vilket uttrycks i förslaget till yttrande.

Ärendebeskrivning

Den energipolitiska inriktningspropositionen från 2023 (prop. 2023/24:105) låg till grund för riksdagens beslut i maj 2024 om två nya energipolitiska mål, ett planeringsmål och ett leveranssäkerhetsmål. Enligt propositionen var redan

då regeringens bedömning att också nuvarande mål för energieffektivitet bör anpassas till de nya målen för energipolitiken. Promemorian och målförslaget, som Region Gotland nu getts möjlighet att yttra sig över, är resultatet av det arbete som följt av den bedömningen. Remissinbjudan gäller synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian.

Förslaget till ett nytt långsiktigt energipolitiskt mål för energieffektivisering finns ovan, i sammanfattningen.

Det nya målet ska enligt promemorian ses utifrån att effektiv energianvändning har ett bredare syfte än enbart minskad tillförd eller slutlig energianvändning; den ska ge nytta både till användaren och energisystemet som helhet. Det nya målet ska även ses som en långsiktig vägledning till samhällets aktörer och för de åtgärder de genomför för att bidra till måluppfyllelse. Vägledande för den politiska inriktningen bör vara att identifiera och åtgärda hinder och marknadsmisslyckanden för att nå de energi- och klimatpolitiska målen.

Förslaget till detta kvalitativa mål kompletteras med att föreslå ett utökad uppdrag till Energimyndigheten att, inom ramen för sitt arbete med energindikatorer ta fram indikatorer även för detta mål, kopplat till relevant lagstiftning, EU-mål och uppföljning av utveckling och framsteg inom området.

I promemorian bedöms det nya målet, jämfört med det nuvarande, omfatta ett bredare perspektiv av effektiv energianvändning och på så sätt bidra till genomförande av de övriga målen för energipolitiken och till det övergripande energipolitiska målet att förena försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet. Vidare bedöms det öka möjligheten att nå de klimatpolitiska målen, främst genom att bidra till möjliggörandet av samhällets elektrifiering. Det nya målet innefattar effekt och flexibilitet, vilket inte finns i nuvarande mål med att elektrifieringen. Vidare anges bland annat att externa faktorer utanför energiområdet, exempelvis om det är låg- eller högkonjunktur, i så liten omfattning som möjligt ska påverka måluppfyllelsen.

Införlivandet i svensk lagstiftning av *Direktivet om energieffektivitet (EED)*, *Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791* pågår. Det reviderade direktivet trädde i kraft i oktober 2023, införandet i svensk lag berör många olika lagrum. Det svenska lagförslaget var på remiss till 4 november 2025 och planeras att träda i kraft den 1 juli 2026. Direktivet inför också principen om energieffektivitet först, (EE1st), för alla energirelaterade beslut inom EU, även utanför själva energisystemet, vilken i den svenska lagstiftningen främst uttrycks med ökade krav på kostnads-nyttoberäkningar

Målförslaget skiljer sig från det kvantitativa målet för hela EU som innebär en minskning av energianvändningen på minst 11,7 % senast 2030 jämfört med den prognostiserade energianvändningen för 2030 baserat på EU:s referensscenario från 2020, dvs. 1 124 Mtoe (*milj. ton oljeekvivalenter, 1 Mtoe ≈ 4,4 TWh*) för primärenergianvändning och 864 Mtoe för slutlig

energianvändning. Detta innebär i sin tur ett vägledande mål för primärenergianvändningen på 992,5 miljoner ton oljeekvivalenter, (Mtoe), och ett bindande mål för slutlig energianvändning på 763 Mtoe på unionsnivå senast 2030, vilket för EU27 motsvarar 8 874 TWh, slutlig energianvändning år 2030.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att ett nytt energieffektiviseringsmål behövs, bland annat då Sveriges mål inte längre är i linje med EU:s mål, vilket var en beslutsgrund när det antogs av riksdagen. Vidare är bedömningen är att det nya förslaget anger goda övergripande målsättningar i fråga om element som energisystemet ska innehålla, men också mer komplexa målbilder av att det ska gynna elektrifiering och ge konkurrenskraft, samtidigt som energianvändningen ska vara flexibel och anpassas efter tillgång. Målbeskrivningen är inte entydig. Förslaget saknar hittills mått som visar när de olika delarna är uppnådda, helt eller delvis. Sveriges bidrag till EU:s energieffektiviseringsmål framgår inte alls av det mål som nu föreslås.

Förvaltningens bedömning är att det kan bli problematiskt på sikt om Sverige inte kan visa en tydligare ambition för sitt nationella bidrag till det EU-gemensamma målet, än genom uppföljning via indikatorer. I promemorian framgår att ett energieffektiviseringsmål inte bör motverka industrins gröna omställning genom elektrifiering vilket inkluderar nyetablering av industrier. Målförslaget ger heller inget direkt stöd för att påskynda utvecklingen av de mer bränsle- och energieffektiva kärnreaktorer som benämns fjärde generationen, vilket kan ge inlåsnings effekter i äldre teknik. Det nämns heller inget om de för Gotland närliggande frågorna om hur energibehoven till CCS och vätgasproduktion kommer att bedömas enligt det nya målförslaget.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

Bedömning är *ej aktuell* för remiss-ärenden.

Beslutsunderlag

Upprättat förslag till yttrande 2025-11-10

Remiss. Klimat och näringslivsdepartementet, KN2025/02031, inkom 2025-11-04

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-11-13

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till

Klimat- och näringslivsdepartementet